SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1526

av Bassem Nasr (MP)

Ökad sysselsättning och ett hållbart arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad sysselsättning och hållbart arbetsliv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetslösheten är alldeles för hög i Sverige samtidigt som ett stort antal branscher och företag har svårt att hitta personal med rätt kompetens. Det är ett politiskt misslyckande. Fler ska få chansen till egen försörjning och att genom sitt arbete bidra till samhällsutvecklingen. För att fler ska få jobb behöver vi satsa på människor genom kompetensutveckling och utbildning. Att investera i människor är helt avgörande för att alla ska kunna hänga med när samhället och arbetsmarknaden förändras i snabb takt. Du ska kunna lita på att våra trygghetssystem finns där när du behöver dem. Ingen ska falla mellan stolarna om man har oturen att bli sjuk eller blir av med jobbet. Vi vill se ett mer sammanhållet trygghetssystem som omfattar alla. Ett hållbart arbetsliv bygger på en god arbetsmiljö och en hälsosam balans mellan arbete och fritid. Alldeles för många arbetstagare blir sjuka av sina jobb. De stressrelaterade sjukskrivningarna slår rekord och drabbar i högre utsträckning kvinnor än män. Det har gått mer än 50 år sedan 40-timmarsveckan infördes. Sedan dess har vi blivit mångfalt mer produktiva på jobbet. Det är dags att ta konkreta steg mot en sänkt normalarbetstid. Därför vill Miljöpartiet

lagstifta om sänkt normalarbetstid, där en 35-timmarsvecka är ett viktigt steg, med visionen om en fyradagarsvecka. Att få bestämma mer över sin tid är en frihetsreform.

Individanpassade etableringsprogram

Etableringsprogrammet behöver erbjuda större individanpassning med fler möjliga spår. Människor är olika och har olika förutsättningar. Programmet ska kunna vara både kortare och längre beroende på individuella omständigheter. Statens ekonomiska ansvar bör kunna förlängas i särskilda fall där det behövs och utifrån ekonomiskt utrymme.

Språk är vägen in i samhället

Svenskundervisning ska kunna starta dag ett för asylsökande och kunna kombineras med arbete. Alla som inte redan jobbar ska få utbildning eller praktik parallellt med SFI.

En jämställd etablering

Vi vill särskilt stärka nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Att kunna försörja sig själv ger frihet och egenmakt. Arbetsförmedlingen måste få bättre kunskap om nyanlända kvinnors behov och förutsättningar, samt goda verktyg för att möta dessa.

En aktiv arbetsmarknadspolitik och fungerande Arbetsförmedling

Miljöpartiet vill utveckla lokala jobbspår där arbetsgivare, kommuner och Arbetsförmedlingen samarbetar. Vi satsar på korta yrkesutbildningar med språkstöd, särskilt riktade mot bristyrken, till nytta för dem som står långt frånarbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens resurser ska i högre grad gå till stöd och program än till administration. Arbetsförmedlingens lokala närvaro ska stärkas. Vi vill införa incitament för arbetslösa som accepterar en anställning på en annan ort.

En arbetsmarknad för alla

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ska få i uppdrag att ge ett förbättrat och fördjupat stöd till personer med funktionsnedsättning att få arbete. Matchning av arbete måste ske utifrån personens kompetens och ta hänsyn till de många olika typer av funktionsnedsättningar som finns. Offentlig sektor bör gå före med ambitionen att anställa fler personer med funktionsnedsättning.

Bekämpa ungdomsarbetslösheten

Idag är arbetslösheten bland unga och nyutexaminerade mycket hög. Vi vill därför satsa på att fler unga ska komma ut i arbetslivet, exempelvis via sommarjobb, trainee-tjänster och praktik för att bättre koppla samman studietiden och arbetslivet.

Det ska bli lättare för långtidsarbetslösa att få arbete

Vi föreslår riktade satsningar på arbetsmarknadsutbildningar och anställningar inom arbetsmarknadspolitiska program för att ge fler en väg in i arbetslivet. Det måste också bli enklare för den som har försörjningsstöd att ta korta eller enklare jobb. Därför vill vi utreda sociala frikort efter dansk förebild. Det innebär att man kan arbeta och tjäna en mindre summa utan administrativt krångel och utan att det påverkar försörjningsstödet eller andra ersättningar.

Bekämpa åldersdiskriminering på arbetsmarknaden

Många äldre arbetssökande möter osynliga hinder trots lång erfarenhet och värdefull kompetens. Åldersdiskriminering i rekryteringar leder till att människor sorteras bort innan deras kunskap och erfarenhet tas till vara. Det är både orättvist och ett slöseri med kompetens. Vi vill stärka arbetet mot åldersdiskriminering och ta bättre tillvara den erfarenhet som finns hos äldre arbetstagare.

Kortare arbetstid - en frihetsreform

Arbetstiden i Sverige är lång i en internationell jämförelse. Våra grannländer har däremot minskat arbetstiden samtidigt som medarbetarna har blivit mer produktiva på jobbet. Det är dags för Sverige att komma ikapp och möjliggöra ett hållbart arbetsliv genom att sänka den lagstadgade normalarbetstiden. Målet är 35-timmars arbetstid med målet, och vi vill se hur detta kan göras under mandatperioden.

Vi ska hålla hela livet

Miljöpartiet vill skapa ett hållbart arbetsliv där fler orkar arbeta till pensionen. Det ska vara möjligt att byta bana och vidareutbilda sig genom hela livet. Arbetsgivare måste ta ansvar för att motverka stress och psykisk ohälsa – vi vill införa en nollvision för arbetsrelaterad ohälsa och skärpa kraven på säkra arbetsmiljöer. Ingen arbetstagare i Sverige ska behöva gå sjuk till jobbet av rädsla för att inte kunna betala räkningarna.

Öka tryggheten för osäkert anställda

Personer som arbetar i gig-ekonomin och i praktiken fungerar som anställda ska ha samma arbetsrättsliga skydd som andra arbetstagare.

Bassem Nasr (MP)